Lietas arhīva Nr. C-4915-21/24
ECLI:LV:RPPT:2021:1209.C68491521.2.S

LĒMUMS
Rīgā 2021.gada 9.decembrī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa:

tiesnese E. Stelte-Auziņa,

rakstveida procesā izskatīja kreditora /pers. A/ sūdzību par maksātnespējīgās SIA "Kompānija "Semidex-Rīga"" administratora /pers. H/ lēmumu.

Aprakstošā daļa

Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 25.04.2014. spriedumu pasludināts SIA "Kompānija "Semidex-Rīga"" maksātnespējas process. Ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 15.03.2018. lēmumu par maksātnespējas procesa administratoru iecelts /pers. H/, amata apliecības Nr./numurs/.

15.10.2021. Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā saņemta kreditora /pers. A/ (turpmāk – sūdzības iesniedzējs) sūdzība par maksātnespējas procesa administratora /pers. H/ (turpmāk - Administrators) 17.09.2021. lēmumu par kreditora prasījumu Nr./numurs/.

Sūdzībā norādīts, ka sūdzības iesniedzējs un otrs kreditors /pers. C/ ar SIA "Kompānija "Semidex - Rīga"", reģistrācijas Nr.40003128183 (turpmāk tekstā - Parādniece) Administratora 18.05.2021. lēmumu Nr./numurs/ atzīti par kreditoriem un iekļauti kreditoru prasījumu reģistrā.

Ar Administratora 17.09.2021. lēmumu Nr. /numurs/ (turpmāk tekstā - Lēmums) nolemts neatzīt sūdzības iesniedzēja nenodrošinātā kreditora prasījumu.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka Administrators Lēmuma pamatojumā norādījis, ka aizdevuma USD 379967,50 (LVL 241279,37) saņemšanas fakts un no 14.12.2001.g. Baltijas Starptautiskās šķīrējtiesas sprieduma lietā Nr.C- 37/031201 izrietošās parādsaistības pret LINOXIN LTD. LVL 302303,92 apmērā Parādnieces finanšu pārskatos, kas gatavoti pēc 01.08.2001.g. Aizdevuma līguma Nr./numurs/noslēgšanas un šķīrējtiesas sprieduma pieņemšanas līdz pat Parādnieces maksātnespējas procesa pasludināšanas brīdim, netika atspoguļots un šīs parādsaistības finanšu pārskatos nav izsekojamas. Pamatojoties uz to, Administrators uzskatījis, ka nepastāv pierādījumi tam, ka ar Parādnieci cieši saistītā persona LINOXIN LTD. bija nodevusi aizdevuma naudas līdzekļus USD 379967,50 (LVL 241279,37) apmērā Parādnieces īpašumā, un šis jaunatklātais apstāklis kalpo par pamatu secinājumam, ka aizdevums faktiski nebija izsniegts un LINOXIN LTD. kreditora prasījums ir fiktīvs.

Ievērojot apstākli, ka Parādnieces un sūdzības iesniedzēja starpā nav noslēgts šķīrējtiesas līgums, Administratora ieskatā to starpā nepastāv arī no šķīrējtiesas līguma izrietošās tiesiskās attiecības. Administrators norādījis, ka sūdzības iesniedzējs nav šķīrējtiesas līguma puse un nav ņēmis dalību šķīrējtiesas procesā, tādējādi 14.12.2001.g. Baltijas Starptautiskās šķīrējtiesas spriedums lietā Nr.C-37/031201 uz sūdzības iesniedzēju nav attiecināms. Ņemot vērā to, ka nepastāv šķīrējtiesas spriedums, kas būtu pieņemts starp sūdzības iesniedzēju un Parādnieci, neizpildoties Maksātnespējas likuma 73.panta otrajā daļā paredzētie priekšnosacījumi prasījuma, kas pamatots ar tiesas nolēmumu, atzīšanai.

Sūdzības iesniedzējs pārsūdz Lēmumu pilnā apmērā. Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka Administrators rīkojas prettiesiski un viņa rīcībā ir saskatāmas noziedzīgu nodarījumu pazīmes, kas norādītas Krimināllikuma 215.panta otrajā daļā, 296.pantā un 312.pantā. Uzskata, ka Administrators ir pārkāpis normatīvos aktus, tādēļ Lēmums atzīstams par prettiesisku un ir atceļams. Sūdzības iesniedzēja ieskatā Administrators pats veic nesaprotamu apstākļu un kreditora prasījumu pārvērtēšanu, neievērojot, ka pastāv Baltijas Starptautiskās šķīrējtiesas 14.12.2001. spriedums lietā Nr.C-37/031201 un citi tiesu nolēmumi, kurus Administrators nav tiesīgs pārvērtēt. Sūdzības iesniedzēja ieskatā tas ir tiesiskais nihilisms un, iespējams, krimināli sodāma darbība.

Iesniedzējs sūdzībā secīgi izklāsta notikumus, kuru rezultātā Sūdzības iesniedzējs kļuva par Parādnieces kreditoru, bet vēlāk Administratora prettiesiskas rīcības rezultātā kreditora tiesības zaudēja.

Atsaucoties uz Maksātnespējas likuma 1.pantu, 6.panta 1.punktu, 2.punktu, 3.punktu, 8.punktu, likuma "Par tiesu varu" 16.panta otro daļu, ceturto daļu, Civillikuma 1.pantu, sūdzības iesniedzējs lūdz tiesu atzīt, ka Administratora 17.09.2021. lēmums par kreditora prasījumu Nr. /numurs/ ir prettiesisks, to atcelt.

29.10.2021. tiesā saņemti Parādnieces Administratora paskaidrojumi, kuros norādīts, ka Administrators uzskata, ka 2021.gada 17.septembra Lēmums, ar ko Administrators nolēma grozīt 2021.gada 18.maijā Administratora pieņemto lēmumu par kreditora LINOXIN LTD., reģ. Nr.LLC8677-1999, aizstāšanu ar sūdzības iesniedzēju uz cesijas pamata, daļā par galveno prasījumu EUR 326309,60 apmērā un blakus prasījumu EUR 86830,11 apmērā, ir pieņemts atbilstoši Maksātnespējas likuma un citu normatīvo aktu prasībām, kā arī ir pamatots pēc būtības.

Administrators nepiekrīt sūdzības iesniedzēja norādītajam apgalvojumam, ka Administrators neievēro Sūdzībā uzskaitītos tiesu nolēmumus, tādējādi pārkāpjot likuma "Par tiesu varu" 16.panta otro un ceturto daļu un Civilprocesa likuma 203.panta piekto daļu.

Administrators norāda, ka strīds starp Parādnieci un tās iepriekšējo kreditoru LINOXIN LTD. par 2001.gada 1.augusta noslēgtā Aizdevuma līguma Nr./numurs/(turpmāk tiek saukts arī – Aizdevuma līgums) spēkā esamību un izpildi nekad nebija izskatīts vispārējās jurisdikcijas tiesā, un šī iemesla dēļ tas nav arī izšķirts pēc būtības ar spēkā stājošos tiesas spriedumu. Līdz ar to ir secināms, ka sūdzības iesniedzējs kļūdaini un bez pietiekama pamata atsaucas uz Sūdzībā norādītajos likumos nostiprināto "res judicata" principu.

Konkrētajā gadījumā LINOXIN LTD. prasību pret Parādnieci par Aizdevuma līguma izpildi ir izskatījusi Baltijas Starptautiskā šķīrējtiesa. Šķīrējtiesas darbība un šķīrējtiesas sprieduma saistošais spēks nav apspriežams atbilstoši likuma "Par tiesu varu" 16.panta un Civilprocesa likuma 203.panta noteikumiem. Kā Administrators jau norādīja Lēmumā, šķīrējtiesas sprieduma subjektīvās robežas ir nosakāmas atbilstoši Šķīrējtiesu likuma 58.panta pirmās daļas noteikumiem, un proti, šķīrējtiesas spriedums ir obligāts vienīgi tām pusēm, kuras savā starpā ir noslēgušas šķīrējtiesas līgumu. Starp Parādnieci un Sūdzības iesniedzēju nav noslēgts šķīrējtiesas līgums, saskaņā ar ko Baltijas Starptautiskās šķīrējtiesas pieņemtie nolēmumi būtu saistoši Parādniecei arī savstarpējās attiecībās ar Sūdzības iesniedzēju. Administrators secināja, ka Baltijas Starptautiskās šķīrējtiesas spriedumā norādītie secinājumi par to, ka šķīrējtiesai bija pieejami pierādījumi aizdevuma summas izsniegšanas faktam, paši par sevi nav pietiekams aizdevuma izsniegšanas fakta pierādījums un Lēmumā konstatēja, ka apgalvojumus par aizdevuma summas izsniegšanu Parādniecei neapstiprina nekādi citi objektīvi pārbaudāmi pierādījumi. Tādējādi šķīrējtiesas apgalvojumi nonāk acīmredzamā pretrunā ar pārējiem maksātnespējas procesa laikā Administratora iegūtajiem dokumentiem, tai skaitā arī publiski pieejamajiem Parādnieces gada pārskatiem.

Atsaucoties uz Civillikuma 1402.pantu, Administrators norāda, ka šķīrējtiesu pieņemtie nolēmumi nav atzīstami par patstāvīgu saistību rašanās pamatu. Atsaucas uz Civillikuma 1934.pantā norādītajām prasībām, kādām jābūt Aizdevuma līguma būtiskām sastāvdaļām un, ka Administratora rīcībā nav nekādu tiešu un pārbaudāmu pierādījumu aizdevuma izsniegšanas faktam. Administratora rīcībā esošo un Lēmumā atreferēto netiešo pierādījumu kopums pārliecinoši norādot uz to, ka līdz pat maksātnespējas procesa pasludināšanas brīdim Parādnieces parāda saistības pret LINOXIN LTD. faktiski nepastāvēja, Parādnieces grāmatvedības uzskaitē šādas saistības nebija iegrāmatotas. Šo faktu par īpaši nozīmīgu uzsver, jo patiesais labuma guvējs kompānijā LINOXIN LTD. bija Parādnieces pārstāvis /pers. K/, kurš periodā no 1996.gada 31.janvāra līdz 2002.gada 9.jūlijam bijis vienīgā Parādnieces amatpersona – ģenerāldirektors ar paraksta tiesībām. Līdz ar to Administratoram ir maza ticamība tam, ka /pers. K/ nebūtu iegrāmatojis aizdevumu, ja cita /pers. K/ piederošā kompānija LINOXIN LTD. tiešām būtu to izsniegusi Parādniecei.

Par būtisku Administrators atzīmē faktu, ka Sūdzības iesniedzējs Sūdzībā neapstrīd Administratora pieņemtā Lēmuma 2.punktā konstatētos lietas faktiskos apstākļus un to, ka Administratora rīcībā nav Aizdevuma līguma un tiešo pierādījumu par aizdevuma izsniegšanas faktu. Sūdzības iesniedzējs neapstrīd arī to, ka LINOXIN LTD. kreditora prasījuma summa nebija atspoguļota Parādnieces grāmatvedības uzskaitē un gada pārskatos pirms maksātnespējas procesa pasludināšanas. Sūdzībā netiek apstrīdēts arī tas apstāklis, ka Administrators vairākkārtēji mēģināja iegūt Aizdevuma līgumu un aizdevuma izsniegšanas pierādījumus no LINOXIN LTD., parādnieces pārstāvjiem /pers. L/ un /pers. K/, kā arī no paša Sūdzības iesniedzēja, taču Administratora pieprasītie dokumenti netika iesniegti.

Administrators uzskata, ka pieņēmis tiesisku un pamatotu Lēmumu, kas pilnībā atbilst maksātnespējas procesā noskaidrotajiem faktiskiem apstākļiem un iegūtajiem pierādījumiem. Administrators lūdz noraidīt sūdzības iesniedzēja sūdzību kā nepamatotu.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un izvērtējusi sūdzībā norādītos apstākļus kopsakarā ar administratora paskaidrojumiem, lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, iepazinusies ar maksātnespējas procesa lietu, tiesa atzīst, ka sūdzība ir pamatota un apmierināma.

Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 25.04.2014. spriedumu pasludināts SIA "Kompānija "Semidex - Rīga"" maksātnespējas process un par administratoru iecelta /pers. M/, sertifikāta Nr/numurs/; ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 15.03.2018. lēmumu lietā Nr.C31314914 par parādnieces administratoru iecelts/pers.H/, amata apliecības Nr./numurs/.

Lietā nav strīda, ka ar administratores /pers. M/ 04.06.2014. lēmumu Nr./numurs/ir atzīts LINOXIN LTD., kas reģistrēta ASV Nevadas štatā ar Nr.LLC8677-1999, nenodrošinātā kreditora prasījums EUR 430139,71 apmērā, kuru veido galvenais prasījums EUR 343309,60 apmērā un blakus prasījums EUR 86830,11 apmērā. Kreditora prasījums pamatots ar 14.12.2001. Baltijas Starptautiskās šķīrējtiesas spriedumu lietā Nr.C-37/031201 un Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 16.01.2002. izsniegto izpildu rakstu lietā Nr.2.3-12/6.

Administrators, pamatojoties uz Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2021. gada 26. februāra lēmumu lietā Nr.3-12/00291/26 un Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2021. gada 13. maija lēmumu lietā Nr.CA-1297-21/1, 2021.gada 18.maijā pieņēma lēmumu Nr.0298/00180/2021-NOS/MPA ar kuru aizstāja kreditori LINOXIN LTD. ar sūdzības iesniedzēju un Arni Krastiņu, iekļaujot viņus kreditoru prasījumu reģistrā, nepiešķirot balsstiesības.

17.09.2021. Administrators /pers.H/ pieņēma lēmumu Nr./numurs/ grozīt 18.05.5021. lēmumu Nr./numurs/ un neatzīt sūdzības iesniedzēja nenodrošinātā kreditora prasījumu EUR 413139,71 kopējā apmērā, kas sastāv no galvenā prasījuma EUR 326309,60 apmērā un blakus prasījuma EUR 86830,11 apmērā.

Sūdzības iesniedzējs lūdz atzīt, ka 17.09.2021. lēmums par kreditora prasījumu Nr./numurs/ ir prettiesisks un to atcelt.

Saskaņā ar Maksātnespējas likuma 75.panta pirmo daļu, pēc kreditoru prasījumu pārbaudes administrators pieņem pamatotu lēmumu par kreditora prasījuma atzīšanu, neatzīšanu vai daļēju atzīšanu. Administrators pilnībā vai daļēji neatzīst kreditora prasījumu, par kuru pastāv strīds starp parādnieku un kreditoru.

Saskaņā ar Maksātnespējas likuma 75.panta otro daļu, kreditora prasījumu, kas nodibināts ar tiesas nolēmumu, administrators var neatzīt vai daļēji atzīt tikai tad, ja ir pierādījumi par to, ka pēc tiesas nolēmuma spēkā stāšanās parādnieks saistību izpildījis pilnībā vai daļēji.

Saskaņā ar Maksātnespējas likuma 75.panta astoto daļu, ja administratora rīcībā nonāk jaunatklāti apstākļi vai dokumenti par kreditora prasījumu, par kuru jau ir pieņemts lēmums, administrators šo lēmumu ir tiesīgs grozīt vai atcelt, bet ne vēlāk kā līdz dienai, kad šajā likumā noteiktajā kārtībā sastādīts kreditoru prasījumu apmierināšanas plāns. Atceļot sākotnējo lēmumu, administrators pieņem jaunu lēmumu šajā pantā noteiktajā kārtībā, ievērojot šā likuma 73.pantā noteikto kreditoru prasījumu pieteikšanas termiņu.

Administrators lēmumā norāda, ka nepastāv pierādījumi, ka ar SIA "Kompānija "Semidex - Rīga"" cieši saistītā persona LINOXIN LTD. bija nodevusi aizdevuma naudas līdzekļus USD 379967,50 (LVL241279,37) apmērā aizņēmējas SIA "Kompānija "Semidex-Rīga"" īpašumā un šis jaunatklātais apstāklis kalpo par pamatu secinājumam, ka aizdevums faktiski nebija izsniegts un LINOXIN LTD. kreditora prasījums ir fiktīvs.

No lietas materiāliem pievienotā 14.12.2001. Baltijas Starptautiskās šķīrējtiesas sprieduma kopijas lietā Nr.C37/031201 redzams, ka šķīrējtiesa, novērtējot lietā iesniegtos materiālus un pušu paskaidrojumus, atzina, ka LINOXIN LTD. prasība pret SIA "Kompānija "Semidex - Rīga"" ir apmierināma, ka SIA "Kompānija "Semidex - Rīga"" 01.08.2001. noslēdza ar LINOXIN LTD. Aizdevuma līgumu Nr. /numurs/un atbilstoši līguma noteikumiem SIA Kompānija "Semidex -Rīga"" saņēma aizdevumu USD 379967,50 apmērā, aizdevuma summas saņemšana ir pierādīta ar lietas materiāliem pievieno AS "Ogres komercbanka" konta izrakstu.

No Rīgas Centra rajona tiesas izpildu raksta civillietā redzams, ka ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 15.01.2002. lēmumu lietā Nr.2.3-12/6 nolemts apmierināt LINOXIN LTD. pieteikumu pret SIA "Kompānija "Semidex - Rīga" par izpildu raksta izsniegšanu pēc Baltijas Starptautiskās šķīrējtiesas 14.12.2001. sprieduma lietā Nr.C-37/031201. Šķīrējtiesas nolēmums juridisko seku ziņā pielīdzināms tiesas nolēmumam, ja tam pievienots tiesas izdots izpildraksts. Šķīrējtiesu kontrole ir koncentrēta izpildu raksta izsniegšanas stadijā un šī kontrole uzskatāma par pietiekamu līdzekli pamattiesību ievērošanas nodrošināšanai (sk. Satversmes tiesas 2005.gada 17.janvāra spriedums lietā Nr.2004-10-01). Šajā procesa stadijā vispārējās jurisdikcijas tiesai rūpīgi jāpārbauda, vai šķīrējtiesa nav pārkāpusi savas kompetences robežas, jāpārliecinās, ka izpildīšanai nododamais spriedums ir likumīgs un tiesiski pamatots. Tas nozīmē, ka šķīrējtiesas nolēmumu izpildes stadijā netiek izšķirts strīds pēc būtības, bet pārbaudīts, vai šķīrējtiesas procesā nav pieļauti likuma pārkāpumi. Līdz ar to, izvērtējot lēmumu, ar kuru izpildīšanai tiek nodots šķīrējtiesas spriedums, nevar atsaukties uz jaunatklātiem apstākļiem.

Tādejādi, tiesa atzīst, ka, izskatot pieteikumu par izpildu raksta izsniegšanu, tiesa ir veikusi kontroli pār šķīrējtiesas spriedumu, atzīstot to par likumīgu un pamatotu, un aizdevuma izsniegšana ir pierādīta.

Administrators lēmumā norāda, ka sūdzības iesniedzējs nav šķīrējtiesas līguma puse un nav ņēmis dalību šķīrējtiesas procesā. Tādejādi 14.12.2001. Baltijas Starptautiskās šķīrējtiesas spriedums lietā Nr.C37/031201 uz viņu nav attiecināms.

No Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 26.02.2021. lēmuma lietā Nr.3-12/00291/26 redzams, ka LINOXIN LTD. aizstāta ar tās tiesību pārņēmējiem /pers. C/ un sūdzības iesniedzēju lietā Nr./numurs/LINOXIN LTD. pieteikumā pret SIA "Kompānija "Semidex - Rīga" par izpildu raksta izsniegšanu pēc 14.12.2001. Baltijas Starptautiskās šķīrējtiesas sprieduma lietā Nr.C-37/031201.

Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 13.05.2021. lēmumu lietā Nr.CA- 1297-21/1 Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 26.02.2021. lēmums lietā Nr.3- 12/00291/26 atstāts negrozīts, bet maksātnespējīgās SIA "Kompānija "Semidex - Rīga" administratora /pers. H/ sūdzība noraidīta. Civillietu tiesas kolēģija atzina, ka lietā iesniegtie pierādījumi par prasījuma cesiju un cesijas līgumi dod pietiekamu pamatu pieļaut prasītāja LINOXIN LTD. aizstāšanu.

Minētie tiesu nolēmumi ir stājušies spēkā un nav pamata to pārvērtēšanai. Tiesa norāda, ka tiesiskās paļāvības princips prasa aizsargāt paļāvību, kas personai radusies uz noteiktu tās tiesību saglabāšanu vai īstenošanu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekš minēto un, vadoties no Civilprocesa likuma 229., 230. un 363.^{17} panta, tiesa

Nolēma:

apmierināt /pers. A/ sūdzību.

Atcelt maksātnespējīgās SIA "Kompānija "Semidex - Rīga"" maksātnespējas procesa administratora /pers. H/ 17.09.2021. lēmumu Nr./numurs/ par kreditora /pers. A/ prasījumu.

Uzdot maksātnespējīgās SIA "Kompānija "Semidex - Rīga"" maksātnespējas procesa administratoram /pers. H/ atkārtoti izvērtēt /pers. A/ kreditora prasījumu.

Atmaksāt /pers.A/, personas kods /personas kods/, Valsts kases kontā 12.10.2021. iemaksāto drošības naudu 70 *euro*.

Lēmums nav pārsūdzams.